

Có m^ut bà m^u kia có đ^ong con nh^ung bà th^ung đ^oa con trai út h^un h^ut, vì tr^uc khi đ^oa con sinh ra, ch^ung bà qua đ^oi m^ut cách đ^ot ng^ut, đ^o l^ui cho bà bao nhiêu th^ung ti^uc, còn đ^oa con không bao gi^u đ^ong bi^ut m^ut cha. T^u đó, đ^oa con trai út là ngu^un an l^ui cho bà. Không nh^ung là ng^ul^ui bù đ^op cho bà tình th^ung c^ua ch^ung nh^ung cũng là n^um h^unh di^un c^ua bà vì c^u u ngoan ngo^un, h^uc gi^ui, và luôn luôn vâng l^ui m^u. Bà xem con nh^u là l^us^ung, là m^ut ph^un c^ua cu^uc đ^oi m^unh. Th^ui gian trôi qua, c^uu con út khôn l^un và có ng^ul^ui yêu, bà m^u bu^un l^um nh^ung bi^ut đ^ong là đ^ou ph^ui đ^on, cũng là đ^ou bà ph^ui ch^up nh^un nêu bà vui v^u lo vi^uc c^uu i h^ui cho con. Sau đ^oam c^uu, bà m^u s^ung chung v^ui v^u ch^ung con và ti^up t^uc ch^uam sóc cho con t^ut c^um^ui s^u. D^ung m^ut ng^ul^ui chung quanh, chàng thanh niên này là m^ut ng^ul^ui đ^oa khôn l^un, có gia đình riêng, có ngh^u nghi^up t^ut, và có ch^ung đ^ong trong xã h^ui. Nh^ung đ^oi v^ui m^u anh, anh v^un ch^u là đ^oa con trai c^ung b^ung c^un đ^ong m^u ch^uam sóc. V^u anh không đ^ong t^u do lo cho ch^ung nh^ung ph^ui làm theo m^ui đ^ou bà d^on b^uo. M^ui khi bà làm nh^ung đ^ou h^ui quá đ^ung, ch^ung h^un nh^u đoán b^unh cho anh r^ui mua thu^uc b^ut anh u^ung, ho^uc mua qu^un áo cho anh, bu^uc anh ph^ui m^uc, v^u anh không đ^ong ý, và nói: "M^ui ch^uc nh^ua con không ph^ui b^u đau nh^uv^uy đ^ou ho^uc: nh^ua con không thích nh^ung qu^un áo đó đ^ou!" thì bà nói: "Tôi sinh ra con tôi, nuôi nó t^u nh^u đ^on l^un, tôi ph^ui bi^ut nó h^un có ch^u!" M^ui khi bà nói nh^u th^u, cô con dâu không th^u làm g^ui khác h^un là vâng theo ý bà. Không nh^ung ch^uam sóc cho con t^ung mi^ung ăn th^uc u^ung, cái qu^un cái áo, bà m^u này cũng mu^un con quy^ut đ^onh m^ui vi^uc theo ý bà. M^ui khi có chuy^un c^un gi^ui quy^ut, ng^ul^ui con trai ph^ui h^ui ý m^u và làm theo ý m^u ch^u không dám bàn v^u. Th^ua quý thính gi^u, đây là hình ảnh tiêu bi^uu c^ua m^ut ng^ul^ui m^u không mu^un cho con lìa kh^ui m^unh đ^o t^u l^up, và gia đình này không s^um thì mu^un s^u có nhi^uu nan đ^o.

Trong Câu Chuy^un Gia Đình k^u tr^uc, chúng tôi có trình bày ba nguyên t^uc cha m^u c^un áp d^ong trong m^ui quan h^un v^ui con, đ^o khi con cái đã tr^ung thành và có gia đình riêng, có th^u lìa kh^ui s^u ràng bu^uc c^ua cha m^u m^ut cách nh^u nhàng. Nh^ung nguyên t^uc đó là: (1) Cha m^u thay đ^oi t^u vai trò b^uc th^uy, khuyên b^uo ch^u d^oy con đ^on ch^u s^un sàng h^uc h^ui nh^ung đ^ou m^ui l^un i con. (2) Thay đ^oi t^u vai trò n^um quy^un trên đ^oi s^ung con sang vai trò làm ng^ul^ui h^ung d^on và c^u v^un cho con. (3) Thay đ^oi t^u ch^u khuyên d^oy con đ^on ch^u trao đ^oi ý ki^un v^ui con. Trong Câu Chuy^un Gia Đình k^u tr^uc, chúng tôi đã trình bày đ^om đ^ou tiên là thay đ^oi t^u vai trò b^uc th^uy d^oy b^uo con đ^on ch^u s^un sàng h^uc h^ui n^ui con nên hôm nay xin trình bày hai đ^om còn l^ui sau đây:

Nguyên tc 2: Thay di t vai trò nm quyn km soát con sang vai trò hng dn và c vn

Khi con chúng ta còn nh, các em cn bit rng cha mẹ là người có thm quyn trong gia đình. Là con, các em có bn phn vng li cha mẹ và  dưới s km soát của cha mẹ. Tuy nhiên, khi con bt đu khôn ln, khi các em bước vào tuổi mi tm, hai mi, chúng ta cần thay di cách dy, đ con thy rng cha mẹ công nhn s trng thành của con, bt dn s km soát và nm quyn trên con và bt đu cho con nhiu t do hn trong nhng quyết định riêng của con. Nu khi con đã trên hai mi tuổi, cha m xem con là người trng thành, không ra lệnh, sai bo đi u này đi u kia nhng ch làm người c vn, hng dn; con s cm thy thoi mi, s không ngi  gn cha mẹ và sn sng hi ý kn cha mẹ trong nhng vn đề quan trọng. Theo li Kinh Thánh dy, dù đã ln khôn, con cái vn cn vng theo s ch dy và hng dn của cha m. Sách Chm Ngn trong Thánh Kinh Cu c dy nh sau: "Hi con, hãy nghe lời khuyên dy của cha, ch b phép tc ca m con," "Hi các con, hãy nghe lời khuyên dy của mt người cha, kh ch ý vào, hu cho biết s thông sáng," "Hãy nghe li cha đã sinh ra con, ch khinh b m con khi người tr nn giữa yu (Chm Ngn 1:8; 4:1 & 23:22). Nu cha mẹ tôn trọng con khi con đã khôn ln, thông cảm và chp nhn ý kn ca con, con cái s sn sng vng theo li hng dn, ch bo của cha mẹ.

Có nhiu bậc cha mẹ dù con đã khôn ln, có gia đình riêng, đã làm cha làm m, nhng vn xem con nh nhng đa con nt, không biết gì. H vn nm quyn km soát con và mun con làm theo ý mình trong mi s. Mi khi con không làm đúng nh đi u h trong mong, h tc gin, la mng nng li, không mt cht tn trng con. Cách c x đó s khin con cái bun gin, nn lng, do đó s tm cách lnh xa cha mẹ và không mun vng li cha mẹ. Là nhng bc cha m thc thi, chúng ta cn công nhn s trng thành của con cái và cho con được t do quyết định cho chính mình. Đức Chúa Trời, Người Cha thiêng liêng của chúng ta, là Đng toàn thin, toàn ho, quyn nng, Chúa bit rõ tt cả mi s, nhng Ngài ch hng dn và khuyên dạy chúng ta, Chúa không bt buộc chúng ta làm theo ý Ngài hay đi theo chng trình Ngài đã đnh. Nu Đức Chúa Trời, là Đng toàn tri toàn năng, mà còn cho chúng ta quyn tự do la chọn thì chúng ta, nhng con ngi bt toàn, với nhiu gii hn trong s hiu bit, không nn ly quyền làm cha m buộc con cái làm theo ý mình. Sau khi chuyn t vai trò làm ch, km soát con đn vai trò hng dn con, cha m s bước đến vai trò k tiếp, đó là làm người c vn cho con.

Ng^ói h^óng d^on là ng^ói ch^ó cho ng^ói kh^{ác} nh^óng đ^ou ph^ói làm, còn ng^ói c^ó v^én, cũng g^óp ý nh^óng kh^{ác} ch^ó là ng^ói c^ó v^én ch^ó nói l^{ên} ý kiⁿc^a mình khi ng^ói kia h^ói. Trong giai đ^on này, chúng ta đ^o cho con t^o quy^t đ^onh nh^óng v^én đ^o riêng t^o. N^óu con h^ói ý cha m^á, cha m^á s^ó cho con bi^t cha m^á nghĩ gì, có ý kiⁿgì v^én v^én đ^o c^a con. Nhi^u ng^ói s^ór^{ng} n^óu đ^o con t^o quy^t đ^onh, con s^ó quy^t đ^onh sai và r^éi th^ót b^ói hay h^óng vi^c, vì th^óc quy^t đ^onh giùm con m^{ái}. Th^ót ra, n^óu cha m^á c^ó ti^p t^oc quy^t đ^onh m^{ái} vi^c cho con, là hàm ý kh^{ông} công nh^ón con đ^á kh^{ôn} l^{én}. H^ón n^óa, n^óu cha m^á kh^{ông} cho con t^o quy^t đ^onh và ch^óu tr^ách nhi^m v^é quy^t đ^onh c^a mình, con s^ó kh^{ông} có kinh nghi^m trong đ^oi và s^ó kh^ón^g n^én ng^ói tr^éng thành. Vì lý do đó, nhi^u u khi chúng ta c^ón đ^o cho con quy^t đ^onh theo ý c^a chúng, n^óu quy^t đ^onh thi^ú kh^{ôn} ngoan, con cái s^ó h^óc kinh nghi^m và l^{én} sau s^ó quy^t đ^onh kh^{ôn} ngoan h^ón. D^ĩ nhiên đây là trong tr^éng h^óp nh^óng vi^c kh^{ông} nguy hi^m đ^on t^{ính} m^áng hay nguy h^ói cho c^ó cu^c đ^oi. Khi con đ^á kh^{ôn} l^{én}, chúng ta ch^ó g^óp ý, h^óng d^on, ch^ó kh^{ông} ra l^{én} hay sai b^óo, và nh^ót là chúng ta có th^óc^ó u nguy^{nh}on cho con, đ^o con bi^t rõ ý Chúa trong nh^óng quy^t đ^onh quan tr^éng.

Nguyên t^ốc 3: Thay đ^oi t^o ch^ó khuy^ên d^oy đ^on ch^ó trao đ^oi ý kiⁿn và h^ói ý con v^én v^én đ^o c^a cha m^á

Khi con c^ón nh^ó, ch^óa hi^m u bi^t nhi^u, cha m^á c^ón ch^ó d^oy con t^ong li^tng tí. Khi con b^ét đ^ou kh^{ôn} l^{én}, hi^m u bi^t, có nhi^u u đ^ou cha m^á kh^{ông} c^ón khuy^ên b^óo, vì con đ^á có đ^o hi^m u bi^t. Khi con cái chúng ta đ^á ra đ^oi, đ^á thành nh^án, cha m^á n^én đ^oi x^é v^éi con theo nguyên t^ốc h^óng, nghĩa là kh^{ông} ch^ó nói cho con bi^t đ^ou con n^én làm nh^óng c^óng h^ói ý con v^én v^én đ^o c^a cha m^á. Trong đ^oi s^{óng} ngà^y nay, có nh^óng v^én đ^o mà n^óu h^ói ý con cái, chúng ta s^ó có cái nh^{ín} đ^oy đ^o, r^éng r^{ái} h^ón và nh^ó đó s^ó có quy^t đ^onh kh^{ôn} ngoan h^ón. Quý v^é có bao gi^m h^ói ý con cái v^én nh^óng v^én đ^o quan tr^éng kh^{ông}? Khi đ^oo c^ó cha m^á tin c^óy và h^ói ý kiⁿn, con em chúng ta s^ó r^ét thích. Thích vì th^óy cha m^á tin c^óy mình, vì mình đ^oo c^ó g^óp ph^{ón} trong quy^t đ^onh c^a cha m^á và nh^ót là th^óy cha m^á kh^{ông} xem mình là tr^é con n^óa. Tinh th^ón h^ó t^{ính}, tôn tr^éng và tin c^óy l^{én} nhau s^ó gi^p c^óng c^ó m^{ái} quan h^ó gi^ma cha m^á v^éi

nh^éng ng^ó i con d^a tr^ú ng th^an^h. Ví d^í khi đ^ó nh thay đ^ó i c^ông vi^c, ch^ó i, ho^c có nh^éng t^{ính} toán quan tr^ú ng v^à v^à n d^ó tiⁿ b^íc, mua bán, mà cha m^á h^ói ý nh^éng đ^óa con tr^ú ng th^an^h, các con s^ú gi^p ch^úng ta có th^{êm} ý kiⁿ, có cái nh^{ìn} đ^óy đ^ó h^ón và c^óng gi^p con c^m th^ú y g^ón v^à i cha m^á h^ón.

Tiⁿsⁱ Norman Wright mô t^ú vai trò làm cha m^á v^à i h^{ìn}h nh^éng ng^ó i làm v^à n. Ông nói, khi tr^úng m^ót cái cây, trách nhi^m c^áa ch^úng ta là ch^ăm sóc cái cây đó b^íng cách t^ú i n^ó c, b^{ón} ph^{ân} v^à r^úi đ^ó cho nó t^ú l^ùn l^{ên}, t^ú ph^{át} triⁿ theo đ^íu mà Đ^óc Ch^úa Tr^úi d^a đ^ónh. Ng^ó i làm v^à n dù nhi^m u kh^ón ngoan v^à kinh nghi^m, kh^óng th^ú b^ét cái cây ra hoa ra trái trong th^í đ^íu m^{ìn}h muⁿ, c^óng kh^óng th^ú b^éo cây i ra trái cam hay cây m^án ra trái b^íi. C^óng th^ú, cha m^á tuy là ng^ó i sinh ra con nh^éng kh^óng th^ú ép bu^c con cái làm theo ý m^{ìn}h hay tr^ú n^{én} ng^ó i mà cha m^á muⁿ. Cha m^á c^ón đ^ó cho con ph^{át} triⁿ t^ú nhiên theo kh^ó n^ăng Ch^úa ban v^à tr^ú n^{én} ng^ó i Ch^úa muⁿ. Cha m^á c^óng kh^óng th^ú n^óm gi^ó con cho m^{ìn}h m^{ái} m^{ái}. Hai ng^ó i đ^óa sau đ^ây c^áa Th^ánh K^{ín}h là đ^íu ch^úng ta c^ón ghi nh^ó: (1) Hãy d^óy cho tr^ú th^ú con đ^óng n^ó ph^éi theo; d^ú khi n^ó tr^ú v^à già, c^óng kh^óng h^ó l^ìa kh^ói đ^ó" Ch^ám Ng^ón 22:6, v^à: (2) V^ày n^{én}, ng^ó i đ^án ông ph^éi l^ìa cha m^á mà k^ít h^óp v^à i v^à m^{ìn}h, hai ng^ó i c^óng n^{én} m^ót th^ú t" (Ê-phê-sô 5:31). Nói ng^ón g^ón, hai ng^ó i đ^án ông ph^éi l^ìa là: cha m^á c^ón h^óng d^ón nh^éng đ^óa con nh^ó trong con đ^óng mà Ch^úa d^a đ^ónh, v^à khi con kh^ón l^ùn, đ^ón tu^úi t^ú l^ùp, ch^úng ta ph^éi đ^ó cho con tách r^úi kh^ói quyⁿ kiⁿ soát c^áa cha m^á. Có nh^ó th^ú con m^{ái} tr^úng th^an^h v^à gia đ^ính con m^{ái} h^ónh ph^{úc}.

Minh Nguy^{ên}
Ch^úng Trình Phát Thanh Tin Lành